

Vigilància intensiva

Per més que hagi aconseguit d'arrelar en el llenguatge col·loquial, és clar que no es pot admetre un castellanisme tan evident com «cuidado». En català existeixen, certament, el verb *cuidar* i el substantiu *cuidat*, però amb un valor més fidel a la seva etimologia (llatí «cogitare») i amb un ús més reduït que els mots corresponents del castellà.

Com a equivalents de «cuidado», doncs, hom sol proposar *cura*, *atenció*, *sotllind*, *esguard*, etc., i, quan és usat com un mot exclamatiu, *compte*. I és segur, encara, que escorcollant pacientment el llenguatge autènticament espontani i lliure d'influències estranyes, trobaríem d'altres solucions, les quals hom no sol proposar precisament perquè, responnent a una concepció pròpia i, per tant, totalment diferent de la frase, ens apareixen sense cap relació amb el barbarisme que volem evitar. Comparem, només, «Ho fan amb molt de cuidado», calc literal d'una frase del castellà, amb *S'hi miren molt*.

La cosa, naturalment, es complica quan un mot com «cuidado» apareix en una expressió estereotipada usada com a denominació establerta per a una activitat, una professió, un departament, un servei, etc., poc susceptible d'alteracions o esmenes massa divergents. Actualment, per exemple, en el llenguatge de la medicina, en la seva parcel·la que ja forma part del llenguatge comú, ha esdevingut molt usual l'expressió «cuidados intensius». Com n'hauríem de dir, en català?

Cura intensiva? Atenció intensiva? Hi hem pensat més d'un cop i sempre hem arribat a la conclusió que la solució més adequada podria ésser *Vigilància intensiva*, sense deixar de preveure, però, les objeccions que són habituals en aquests casos: *vigilància* no tradueix exactament «cuidado», designa una actitud més passiva, l'acció d'estar simplement a l'aguait, etc. Però ara darrerament, havent tingut ocasió de visitar un malalt internat en una clínica i sotmès a aquest servei o tractament, hem pogut comprovar que la denominació adoptada oficialment per aquell establiment, en castellà, és precisament «vigilància intensiva». Si aquesta denominació prosperava en d'altres establiments o institucions sanitàries, ja teníem el problema automàticament resolt.

La llicó que se'n desprèn, però, té un abast molt més general. Si una denominació com *vigilància intensiva* és una solució proposada com a substitució d'una altra denominació que es considera inacceptable —una solució de lingüista— desvetlla tot un seguit d'objeccions: significat poc clar o inexacte, equivalència imperfecta... En canvi, la mateixa denominació, adoptada realment amb valor funcional, per qui té la facultat de fer-ho, que hom troba en impresos, formularis, avisos, rètols, etc., és acceptada dòcilment, sense que ningú se senti temptat a exercir la seva capacitat de subtilització.